

O Noapte Furtunoasa de Ion Luca Caragiale

Contextul literar

Opera lui Caragiale, in ansamblul ei, ofera imagini accentuat satirice ale societatii romanesti a timpului sau, fara a se indeparta insa de o analiza profunda si veridica a personalitatii umane a tuturor timpurilor.

Comicul si tragicul reprezinta doua coordonate intre care se desfasoara spectacolul lumii caragialiene. Universul tragic este ilustrat de nuvelistica - O facie de Paste, in vreme de razboi, Pacat, Doua loturi - de unele dintre schite, cum ar fi Inspectiune, dar si de singura sa drama, Napasta.

Comediile - O noapte furtunoasa, Conul Leunida fata cu Reactiunea, O scrisoare pierduta, D-ale carnavalului - si cea mai mare parte a schitelor alcatuiesc un univers comic atat de original si de romanesc, incat a patruns adanc in constiinta noastra culturala; multe din replicile si situatiile caragialiene ne apar spontan in minte, lucru ce dovedeste ca opera marelui dramaturg a trecut testul timpului.

Viziunea sa clasica este proiectata intr-un spatiu concretizat istoric. Dialogul stralucit naste comicul care subliniaza contrastul dintre esenta si aparenta omului, in incercarea lui de a se afirma social, politic, cultural.

Fenomenul parvenitismului, mecanismele si tipurile umane specifice constituie substanta comica a celor patru comedii.

-Tema. Elemente de structura si compozitie. Personajele.-

O noapte furtunoasa este o comedie in doua acte, publicata in anul 1879 si marcheaza debutul dramaturgului. Avand ca fundal o intriga de mahala, provocata de confuzie - Rica Venturiano cauta pe Zita in casa lui Jupan Dumitrache - Caragiale aduce sub luminile rampei mizeriile si ridicolul unei lumi ce se vrea "burgheza". Actiunea se deruleaza rapid, intr-un spatiu limitat - odaia -, exteriorul parand a nu exista.

Mesajul este cat se poate de clar: lumea din interior este o copie in miniatura, grotesca a lumii de afara.

Actul intai aduce in scena toate personajele, familiarizeaza pe cititor si spectator cu o lume populata de negustori parveniti de tipul lui Jupan Dumitrache zis si Titirca- Inima-Rea, cherestigiu si capitan in garda civica, de reprezentanti ai fortei publice, cum este Nae Ipingescu, de "amploaiati" ca studentul gazetar Rica Venturiano, de "dame bune" ca mahalagioaicele Veta si Zita, de oameni de incredere cum este Chiriac sau de slugi proaste ca Spiridon.

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

Povestea de amor dintre Veta si Chiriac, cel care pazea "onoarea de familist" a stapanului sau inselandu-l in propria-i casa, subliniaza grotescul acestei lumi.

Cel de-al doilea act il prezinta pe Rica Venturiano intr-o dubla postura comica: demagog liberal si amoret. Acest june-prim indragostit de Zita, ii trimite acesteia un biletel de amor si poezile erotice in care-i jura ca o iubeste "la nemurire", declarandu-se "Al tau pentru eternitate si per toujours".

Prins de Jupan Dumitrache, care-l banuia ca i-a stirbit "onoarea de familist", nu uita sa debiteze tiradele "democratice", mentinandu-se intr-o situatie comica ce putea deveni tragica. "Intelectualul" in devenire pe scara sociala este bucuros ca aventura lui se incheie prin casatoria cu cea pe care o cauta si iubea, Zita. Gaseste ca este momentul sa-si faca cunoscute ideile liberal-democratice pretinzand ca nu are alta politica decat "suveranitatea poporului", pentru ca, motiveaza el, "box populi, box dei", varianta proprie pentru "vox populi, vox dei" (Vocea poporului este vocea zeilor); deviza lui civica este cat se poate de "liberala": "Ori toti sa muriti, ori toti sa scapam!".

Comicul rezulta aici, ca de altfel in toate comediile lui Caragiale din contrastul dintre esenta si aparenta, din grotescul situatiilor, din limbajul semidoct al eroilor.

"Ambitul" si "onoarea de familist" ale lui Jupan Dumitrache sunt grav compromise de omul sau de incredere, Chiriac, amantul sotiei saie Veta, dar el isi poarta coarnele linistit dupa ce s-a "convins" ca banuielile lui "nu erau fondate".

Veta incearca prin postura de amanta sa recupereze deficientele unei casatorii formale. Iubirea ei pasionala pentru Chiriac devine comica in scena limpezirii situatiei creata prin confuzie de Rica Venturiano prin modul in care se straduieste sa-si dovedeasca fidelitatea in fata amantului si nu a sotului.

-Limbaj. Tipuri de comic.-

Psihologia personajelor din O noapte furtunoasa e evidentiata de limbajul pitoresc al mahalalei, care transforma situatiile tragice intr-un comic spumos.

Triunghiul conjugal format din Jupan Dumitrache -Veta - - Chiriac este imaginea celui de mai tarziu din O scrisoare pierduta. Diferenta este data doar de stratul social pe care-l vizeaza dramaturgul. Comicul de nume este si el evident, mai ales in cazul "bagabontului" Rica Venturiano. Numele lui are sonoritatea necesara unui june student la drept, jurnalist cu vederi liberale, aflat in cautarea marii iubiri care sa-l propulseze ca "dipotat", cum zice Ipingescu sau, in varianta "vizionarului" Jupan Dumitrache, dupa "Cum combate el, poate sa ajunga si ministru".

Personajele feminine poarta nume care nu au nimic comic in sine. In cazul lor comicul este al categoriei sociale pe care o reprezinta - mahalaua Caragiale a reusit sa le treaca in registrul comic imprimand realitatii conceptia lui, astfel incat Zita si Veta au capatat rezonante comice.

Celelalte personaje poarta nume specifice ocupatiei lor: Jupan Dumitrache -negustor, Chiriac - un fel de administrator al casei si ajutor in le negustoriei iar Spiridon - sluga, ucenicul celor doi. Nu trebuie sa trecem cu vederea ca primul dintre personajele amintite are si o porecla -Titirca-inima-

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari

<http://referatenoi.ro>

rea. n acest caz comicul este creat prin inversarea raportului dintre structura interioara a personajului si realitate.

-Concluzie-

Comediile lui Caragiale contin in substrat ideea ca lumea este un circ care nu-si incheie niciodata reprezentatiile.

Dramaturgul se dovedeste inca de la debut, prin aceasta piesa, un fin cunoscator al nuanțelor limbii romane, al psihologiei umane si al artei teatrale. Caragiale reprezinta pentru dramaturgia noastra ceea ce inseamna Eminescu pentru poezie.